

JAKS-TYRIS Jonas

JAKS-TYRIS Jonas (1877 01 27 Dabikinės glž. stoties gyvenvietėje, dab. Venta – 1938 01 24 Kėdainiuose) – visuomenės veikėjas. Buvę kalbama, jog kilęs iš senos totorių giminės, kuriai buvę patikėta atgabenti Vytautui karūną. 1895 baigė Šiaulių gimnaziją, 1900 – Maskvos u-to Chemijos f-tą. Grįžęs į Lietuvą, tarnavo Žemės banke, aktyvus 1905 m. sukilimo prieš carinę valdžią šalininkas, socialdemokratų rėmėjas, dėl „Naujosios gadinės“ laikymo 4 kartus kratytas, 1906 ištremtas į Turkmeniją, vėliau Taškente dirbo mokesčių inspektorium. Į Lietuvą grįžo 1922, dirbo valstybės kontrolės ir mokesčių inspekcijos tarnybose, po 1926 gruodžio perversmo persikėlė į Kėdainius. Rėmė lietuvių ir socializmo idėjas, būdamas studentu, per vasaros atostogas pats gabendavęs lietuviškas knygas iš Tilžės. LSDP veikloje tiesiogiai dalyvavo iki 1906, savo namuose leido rengti partijos suvažiavimus, spausdino atsišaukimus.

Inf.: *Žurnalistikos enciklopedija.*